

- Ryskt par tog emot ukrainare
- Ungdomarna målade lekredskapen
- Kevin tar hand om de äldre
- Vilda djur i Masthugget

BOSTADSRÄTTSFÖRENINGEN MASTHUGGET

MASTHUGGS 3-22 *nytt*

Hedvig, 97 år
lämnar inte
Skepparegången
sidorna 6-7

Ledare

Foto: Anette Norén

MAN KAN INTE SÄGA ATT vi inte var förberedda. Vi hade ju väntat i fler år än det var tänkt – coronan kom och flyttade fram renoveringen av avloppsstammar med ett halvår i taget. Men nu var det alltså dags. Varnande meddelanden från entreprenören droppade in i brevlådan med an främmande arbetsbilar, kopplade till egendomliga slangar som sträckte sig in i grannlängheterna genom brevinkasten syntes på gården och rätt vad det var mötte man vänliga välväxta män i svarta shorts med fler fickor fyllda med verktyg än jag kan räkna till. Nu var det dags.

DET ÄR INTE ROLIGT att bo utan avlopp. Nu var det vår och visserligen har vi tillgång till en sommarstuga där vi kunnat vara, men jag har ett arbete att sköta som kräver närvaro och till stugan är det för långt för att medge dagspendling. Så det var bara att bita ihop och hoppas att det inte skulle dra ut på tiden.

Dusch var det lättaste. Själv går jag på gym och det är nära och där finns ju duschar. Så renoveringen medförde att jag tränade oftare, ja, varje dag, tills jag tröttnade rejält – men då var arbetet hos oss avslutat. Andra utnyttjade bastuns duschar.

Föreningen har ju tvättstuga, och dessutom finns en extra tvättstuga med extra duschar och toaletter i en tom lokal. Där var det alltid rent och snyggt och i regel tomt. Den extra tvättstugan använde vi ofta. Fördelen var ju att man slapp boka.

Men så var det ju det där med toaletterna. Det var jobbigt. Man får anpassa sig: tänka efter, när man kommer till och när man lämnar jobbet; passa på, som man ju

gör på resa, när det ges tillfälle; stå emot varje liten impuls. Ändå fanns ju toaletter i den extra tvättstugan, i den ordinarie tvättstugan, på gymmet, och i den särskilda vagnen på gården. Där var i och för sig trångt, och ganska obekvämt, och jag stod några gånger utanför och försökte få kläm på det elektroniska låset, särskilt om jag råkat trycka fel siffra, samtidigt som behovet gjorde sig gällande vilket inte ökade min koncentrationsförmåga. Men det löste sig ju.

MEN ALLRA BÄST VAR DET JU med grannarna. I och med att renoveringen bara gällde halva trappuppgången fanns ju grannarna tvärs över. En överenskommelse, ett utbyte av nycklar, en extra handduk och livet blev med ens mycket lättare. Vi är förvekligade nutidsmänniskor, vi har vant oss av med utdass på gården, men ett snabbt besök hos grannen kan vi stå ut med och ett snabbt besök av grannen är bara välkommet.

Vi lever i en värld av helg- och kvällsöppna butiker, restauranger och hemkörning av mat. Inte knackar grannen på för att låna en kopp socker eller en liter mjölk. Men nu behövdes grannen, och grannen fanns och var självklar.

Och så är det ganska ofta. Vi går runt i vår sociala bubbla, umgås med släkt, vänner, arbetskamrater; men grannar som alltid finns i vår närmiljö går vi förbi. Men de finns där, och den goda erfarenheten är, att när det verkligen behövs, finns grannarna där för oss, långt mer självklara än våra andra kontakter, som ju är längre bort och inte kan bistå omedelbart.

OCH DET ÄR VIKTIGT FÖR OSS, och det är viktigt för boendekvaliteten. Och det är därför föreningen premierar och prioriterar – när vi kan för alla tekniska krav som vi inte kommer ifrån – den sociala biten. Gårdarna med lekutrustning, bänkar, bord, grillar; trivselåtgärder, allt som styrker och stärker de tunna band, man ibland talar om, och som vi vill ska finnas mellan grannar som stöttar och hjälper och bistår varandra med stora saker och småsaker och ibland ett toabesök.

Thomas Ablstrand

ORDFÖRANDE

Redaktör och ansvarig utgivare:
Björn Ohlsson

Redaktion: Birgitta Edgren, Petter Holmgren,
Emma Linderum, Sanja Peter, Inga Sandberg

Layout: Siri Reuterstrand
Knockout Reportage
e-post: siri@alba.nu

Tryck: Linderoths, Göteborg
e-post: respons@linderoths.se

Kontakt med redaktionen sker via
Björn Ohlsson tel 0760-18 65 07
e-post: bjornhanna88@gmail.com

Bostadsrättsföreningens styrelse når du
lättast via expeditionen 031-85 03 00 eller
via e-post: styrelse@adm.brfmasthugget.se

Förvaltningen: 031-85 03 00
epost: info@adm.brfmasthugget.se
Felanmälan: ring 031-85 03 10 eller via
formulär på hemsidan.

Hemsida: www.brfmasthugget.se

Manusstopp nr 4-22 18 november

Ogräset klarar av att sprida sig genom minsta lilla springa i markbeläggningen. Det är alltså inte bara dåligt. Läs Sanja Peters text på sidan 13!

Omslagsfoto: Hedvig Larsson, 97 år, flyttade in i området när husen var nybyggda, 1967. Foto: Emma Linderum.

Omslagsfoto baksida: Sommarjobbarna gjorde lekredskapen fina igen, här på gården på Klamparegatan 11-17. Från vänster: Chris Holm, arbetsledaren Stella Wireen Lindman (skymda), Aurora Wireen Lindman och Ellen Polverini. Foto: Björn Ohlsson

Hej Masthuggsbo!

Gör du något för att få ner dina elkostnader nu när priserna har stigit och vad i så fall?

Mona Wibrån, Skepparegången

Ja, man har blivit mer varse om sina kostnader nu. Jag har bytt kyl och frys, det blev en stor skillnad. Vi har ingen tvättmaskin heller. Vi förbrukar nog inte så mycket el. Vi tittar noga på användningen.

Linda Dyrendahl, Fyrmästaregången

Jag tänker mer på att släcka lamporna i rummen man inte är i nu. Sedan tänker jag eventuellt byta ut spisen, den var här när jag flyttade in och är gammal. Jag tänker mer på att inte ladda apparater i onödan också och stänger av huvudströmmen till tvättmaskiner med mera i tvättstugan. Strömbrytarna är lättillgängliga och kan göra stor skillnad eftersom tiden efter kanske inte ens är bokad.

Anette Lennartsson, Mattssonsliden

Jag hade sådan tur så jag låste mitt avtal för över ett år sedan. Jag märkte att det stigit när jag jämförde med året innan och när jag ringde elbolaget om det sa de att det kommer att stiga ännu mer. Jag kollade upp det och sedan låste jag.

Alice Hilmersson, Skepparegången

Ja, jag släcker lamporna och försöker att tänka på det lite mer. Jag stänger av saker som drar el när jag inte är hemma.

Josefin Lyngfelt, Masthuggsliden

Nej. Jag är student och har inte så mycket som drar el. Det är tv:n i så fall och den stänger jag av och jag har alltid tänkt på miljön.

TEXT OCH FOTO: EMMA LINDERUM

Erick Negrete från Edvardsson Måleri AB målar trappfundamenten. Träplanstegen är borttagna för rengöring. I bakgrunden står arbetsledaren på Väst kustens Mur & Kakel, Johnny Svensson.

TRAPPAN RENOVERAD OCH

Under två månader i våras var Brf Masthuggets pulsåder ner mot Masthuggstorget avstängd. Trappan från Masthuggsterrassen skulle renoveras.

Före midsommar kunde trappan öppnas igen, renoverad, målad och fin. Det enda som återstår nu i början av september är den nya belysningen.

Trappan från Masthuggsterrassen till Masthuggstorget byggdes 1981. Innan dess tog man sig upp i området via en rulltrappa i det köpcentrum som fanns i de lokaler där bland annat Riksbyggen har sitt kontor i dag.

Efter en brand byggdes huset om och

rulltrappan försvann. I stället fick man ta en ny utvändigt trappa, eller en av de två hissar som fanns på den tiden, ner till torget.

Byggdes om 2003

2003 byggdes trappan om och fick en avslutande del med träplansteg ner mot Hemköp, efter att källaren därunder, där det i många år låg en restaurang, hade fyllts igen.

Efter 40 år var det dags att göra något åt trappan. Den var sliten, smutsig och gav ett nedgången intryck.

Samfällighet

Trappan ingår i en samfällighet mellan Brf Masthugg, Platzer Fastigheter AB

och Göteborgs stad. I maj 2019 gav Brf Masthugg företaget WSP Byggprojektering i uppdrag att ta fram en ramhandling för en totalentreprenad för renovering av trappan.

Nu, 2022, var det äntligen dags. Platzer Fastigheter AB tog hand om uppdraget och Väst kustens Mur & Kakel fick totalentreprenaden för arbetet. Företaget har 20 anställda och sitt huvudkontor i Västra Frölunda.

Lackerat räckena

– Vi har plockat ner alla räcken och pulverlackat dem. Vi har slipat av färgen på betongen och renoverat skadorna i betongkonstruktionen. Vi har renoverat

Ola Cedergren, Platzers projektledare, och Mathias Krafft, projektledare på Väst kustens Mur & Kakel är nöjda med renoveringsarbetet.

FIN EFTER 41 ÅRS SLITAGE

trappstegen av granit och lagt om en del av dem, berättar Mathias Krafft, projektledare på Väst kustens Mur & Kakel, när Masthuggsnytt träffar honom den 23 maj.

– Det var mycket jobb med att slipa bort den felaktiga färgen på betongen, som vi ersatt med färg som kan andas, säger han.

– Jag tror att det kommer att bli jät-tebra. Det vi gör nu ska hålla i många år.

Har fungerat bra

En avstängd trappa innebär förstås en hel del besvär för alla som brukar använda den, även om det finns en hiss intill. De som inte ville ta hissen fick gå bort till S:t Johanneskyrkan och nedför backen till Andra Långgatan.

– Det har gått väldigt bra. Jag trodde att det skulle bli mer bekymmer, att folk skulle tycka det vara besvärligt, men man har anpassat sig, säger Mathias.

Totalt hade sex olika företag uppdrag inom projektet.

– Arbetena påbörjades veckan efter påsk, den 19 april. Avstängningen av trappan gjordes redan före påsk, men ställningarna restes inte förrän efter påsk.

– Vi ville inte resa ställningarna före påsk och vi ville ta ned dem före midsommar för att undvika att ungdomar och andra skulle ta sig in där under helgerna, säger Ola Cederqvist på Platzter Fastigheter AB.

Hissen fungerade

Efter två månader öppnades trappan igen och vi Masthuggsbor slapp att trängas i hissen, som tack och lov fungerade klockrent under hela perioden. Och eftersom pandemin hade klingat av gjorde det inte så mycket att man fick dela hissen med sina grannar ett tag.

Utseendet av trappan är intakt, men i nyskick, och kan säkert hålla i 40 år till, innan det är dags för nästa renovering. Under september kommer de nya armaturerna, i form av så kallade puckar som lyser nedåt, att sättas upp. Det kan vi behöva när höstmörkret kommer.

TEXT OCH FOTO: BJÖRN OHLSSON

HEDVIG LARSSON

har trivts i Masthugget i 55 år

Redan 1967 flyttade hon hit med man och barn, fyra pojkar i skolåldern. De blev första ägare till den nybyggda lägenheten. Som änka sedan 20 år bor hon kvar i samma lägenhet.

– Vart skulle jag flytta, jag trivs så bra här, förklarar Hedvig, och öser beröm över personalen i vår bostadsrättsförening.

Vi sitter på den lilla inglasade balkongen med en magnifik utsikt över stan och älven.

De valde en femma en trappa upp med två balkonger, i dag är båda inglasade. Lägenheten på Skepparegången 6 är totalrenoverad.

– Först bytte vi ut golven till parkett. På senare tid är badrum och kök helt utbytta.

Kostade 17 000 kronor

– När vi kom hit fanns bara detta huset och det nedanför på Mattssonsliden. Vi köpte vår bostad av Riksbyggen. Priset var 17 000 kronor. Det var väldigt rönt på bostadsmarknaden på 70-talet, så köpet gick tillbaka och bostäderna blev hyresrätter. År 1980 återbildades bostadsrättsföreningen och då hade priset stigit till 100 000 kr. I dag lär priset vara flera miljoner!

Eget företag

Hedvig och hennes man hade ett eget företag, Göteborgs Växtservice AB, sedan 60-talet, omtalat som "Blomster-Larsson". Idén var att sköta växter på kontor och företag. En stor kund blev Volvo.

– När maken gick bort i cancer 2002, så överlät jag firman till sönerna. Och pensionerade mig. I dag är det en av dem som driver den vidare.

Många resor

Verksamheten gick bra och de hade tio anställda en tid, så Hedvig och maken kunde unna sig resor över hela världen,

I sin femma på Skepparegången 6 har hon fina gamla sittgrupper. Många av möblerna har hon haft sedan familjen flyttade in 1967.

dock inte till Afrika och Australien.

– Vi hade planerat en tripp till landet down under, men min man blev sjuk, så vi fick ställa in den.

Till USA har vi rest många gånger, eftersom min syster emigrerade till Kalifornien 1966, med sin svenska man och två småbarn.

Mallorca blev en favoritö med många besök. De bodde ibland i hus vid kusten, ibland i lägenhet i staden Palma. Både svenska och spanska vänner omgav de sig med.

– Med åren kunde jag förstå spanska, men inte prata själv.

Sönerna dammsuger

Hedvig är uppvuxen i Fjällbacka, men hela familjen flyttade senare till Göteborg. Hon började arbeta som servitris, bland annat i Trädgårdsföreningen, innan hon hamnade i blomsterbranschen.

I dag fyller hon tillvaron med mat och bak. Sönerna handlar och dammsuger varje vecka, själv klarar hon av att damma och torka golven. Trasmattorna, så kallade snubbelmattor, är borttagna. I stället pryds golven av äkta mattor, som är tunga och ligger still. Storstädning köper hon varje år.

Konstgjorda krukväxter

Krukväxterna är konstgjorda, det är svårt att gå runt med rullator och vattna. Dessutom löser hon korsord, pratar i telefon och ser på "dumburken", som hon säger, det vill säga tv:n. Sönerna finns i Göteborgs närhet, liksom 11 barnbarn och 18 barnbarnsbarn. Hela Hedvigs hem är fullt av foton på släkten.

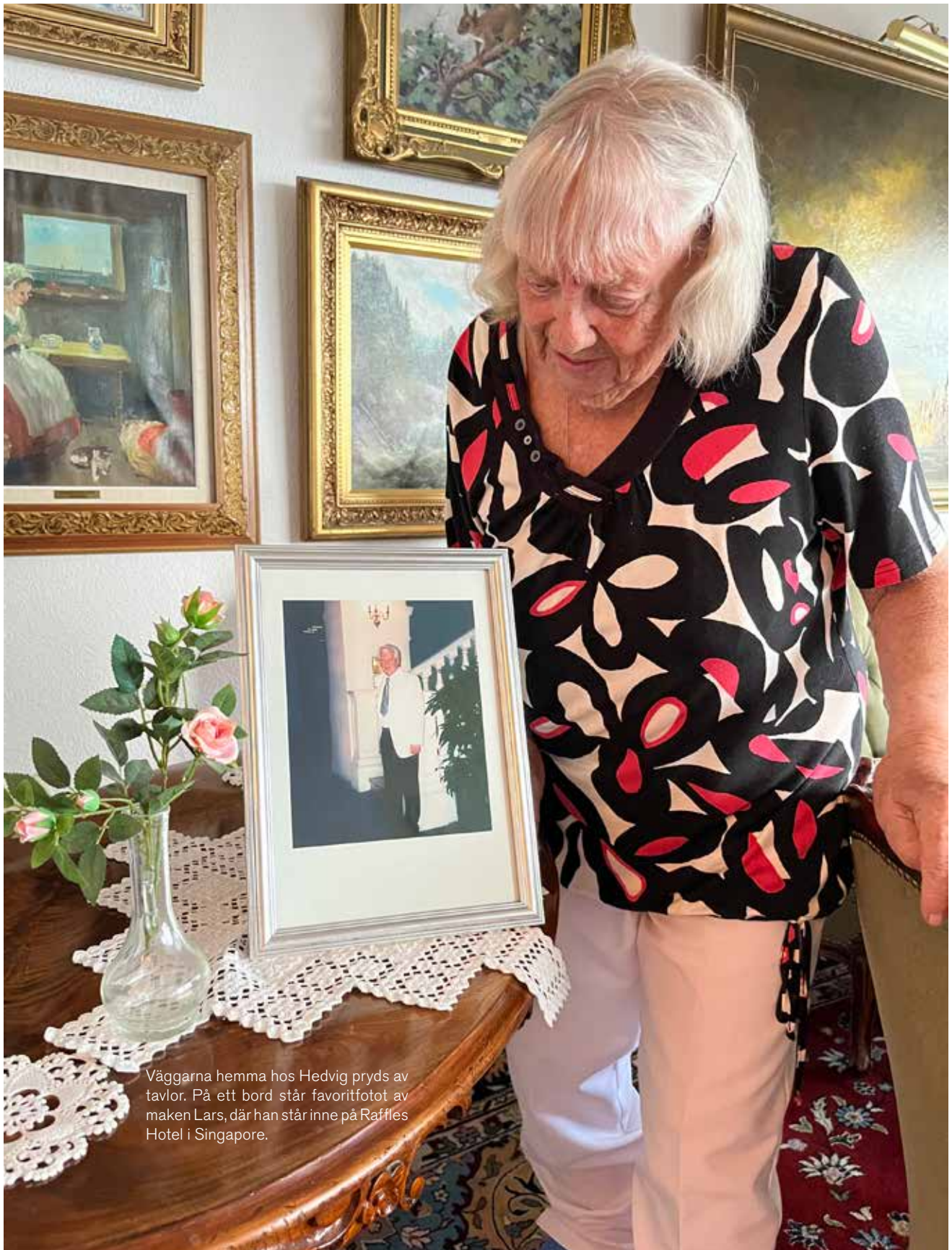
Numera har hon trygghetslarm, efter att ha trillat och legat på golvet, tills hon lyckades nå telefonen och en av sönerna kom och hjälpte henne.

Kaffe på gården

Hedvig ser och hör bra, har bara svårt att gå efter en propp i benet. Humöret svänger förstås.

För att råda bot på ensamheten brukar hon dricka kaffe med andra änkor ute på gården. Snart ska Masthuggsnytt's reporter föräras kaffe med hembakt av föreningens äldsta? dam. Dagen till ära klädd i vita byxor, färgglad tunika, halsband och rosa nagellack.

TEXT: BIRGITTA EDGREN
FOTO: EMMA LINDERUM

Väggarna hemma hos Hedvig pryds av tavlor. På ett bord står favoritfotot av maken Lars, där han står inne på Raffles Hotel i Singapore.

Marina och Alexey har bott på Skepparegången sedan 2000.

MARINA OCH ALEXEY FRÅN R för ukrainska flyktingar

Marina Usoltseva på Skepparegången 28 hälsade på sin mamma i S:t Petersburg när den ryska invasionen av Ukraina inleddes den 24 februari. När hon kom tillbaka till Sverige kände hon en sådan skam och skuld.

Snart valde hon att göra vad hon kunde för att hjälpa till. I mars öppnade hon och hennes man Alexey Gyents sin dörr för en mamma med sin son, som hade flytt från Charkiv i Ukraina.

– Jag mår faktiskt bättre nu, säger Marina, som leker med sitt barnbarn på gården i Brf Masthuggen. Jag led av vittnesyndrom länge, berättar hon.

Marina har börjat göra blågula smycken.
– Jag gör dem inte för att sälja, om nå-

gon vill ha ger jag bort dem. Det kanske låter konstigt men på något sätt hjälper det, säger hon.

Tvekade inte

När Alexey, genom en kollega på Chalmers, fick höra talas om en kvinna som behövde någonstans att bo i Sverige tvekade de inte att öppna sitt hem.

I mars kom så Olga och hennes son Oleg till lägenheten på Skepparegången 28, efter en lång och jobbig resa genom bland annat Polen. De flydde från den hårt drabbade staden Charkiv.

Sov i hallen

På gården utanför huset hade en bomb briserat och de hade inte längre några fönster. Sista tiden sov familjen på en madrass i

hallen, det säkraste rummet i en lägenhet.

– Våra barn är utflugna och vi har mycket plats, säger Marina.

Rummet vid balkongen blev Olga och Olegs. Olgas man Misha var kvar i Ukraina. Männan får inte lämna landet.

Nu, ett halvår senare, är Misha fortfarande kvar i Charkiv, i samma lägenhet. Han har klarat sig.

För Rysslands framtid

Både Olga och Oleg, samt Alexey och Marina, är oroliga över sina respektive hemländer.

I mars var Marina och Alexey osäkra på om de någonsin skulle kunna återvända till Ryssland och till sina föräldrar. Det kan de nu, men det är inte riskfritt.

– Det är rysk roulette, säger Marina.

Olga Dontjenko och hennes son Oleg Solomasjenko som flytt kriget i Ukraina fick husrum hos det ryska paret på Skepparegången.

YSSLAND ÖPPNADE DÖRREN

Hon känner tacksamhet gentemot Ukraina.

– De kämpar även för Rysslands framtid, säger hon.

Fick boende i Frölunda

Barnbarnet vill gå till sandlådan. Vi går efter. Vi sätter oss på kanten.

– Ibland är det Olga som får trösta mig, sa Marina då.

Nu har Olga och Oleg flyttat till ett renoverat äldreboende som har öppnat för ukrainska flyktingar i Frölunda, men de har fortfarande kontakt.

Läser svenska

– Olga har börjat acceptera att de nog kommer stanna här ett tag men det tog tid, berättar Marina. Oleg har kommit in

på den utbildning han ville i Ukraina och läser på distans.

Samtidigt läser de intensivkurser i svenska och försöker komma in i samhället så gott det går.

– Vår lägenhet är alltid öppen för dem. Om vi skulle hata varandra vinner de onda, säger hon.

TEXT OCH FOTO:
EMMA LINDERUM

Fotnot: En artikel om det ryska paret, med text och bild av Emma Linderum, publicerades i GT och Expressen den 27/3.

Olgas man Misha är kvar i Ukraina.

Stella Wireen Lindman och Wilhelm Schwarz trivs med jobbet som arbetsledare för de tolv sommarjobbade ungdomarna. Foto: Inga Sandberg.

Tredje gruppen. Från vänster: Sasha Fegan, Melker Sangwill, Leo Caesar och Knut Rudolfsson. Foto: Wilhelm Schwarz.

UNGDOMARNA SOM FÖRSK VÅRT OMRÅDE I SOMMAR

Att erbjuda ungdomar i föreningen sommarjobb har praktiserats ända sedan 1994. Inget undantag i år heller. Tre grupper om fyra i varje arbetade sammanhängande i tre veckor var.

Det blir således nio veckor som vi har för månen att ha dessa ungdomar med sina två arbetsledare till att försköna vårt område.

Målade lekredskap

Ogräsrensning, underhåll av lekplatser, vilket innefattat tvättning och målning av alla klätterställningar och lekredskap, städning i garage där även klottersane-

ring ingår, bevattning av växtlighet där det behövs och andra göromål som kan dyka upp plötsligt, ingår i deras vardag.

Har erfarenhet

Arbetsledare var Wilhelm Schwarz och Stella Wireen Lindman.

Båda har erfarenhet av sommarjobb i föreningen. Wille som arbetsledare de två föregående åren och dessförinnan var han själv sommarjobbade ungdom i två år. Stella är ny på posten som arbetsledare, men har också varit arbetande ungdom i föreningen.

Bor i området

De bor i området vilket är en fördel, för

då slipper de resor till och från arbetet.

De trivs med ungdomarna och tycker det är roligt att se hur de utvecklas under tiden, från att vara lite avvaktande i början till att bli mer eller mindre självgående.

Förutom tidigare nämnda arbetsuppgifter händer det att något plötsligt dyker upp som måste åtgärdas akut, som när det blev översvämning på Klostergången efter ett häftigt regn. Då gällde det att se till att brunnarna kunde svälja vattnet.

Uppmuntrande tillrop

Den ena dagen är sällan den andra lik. Att få vara utomhus är toppen på sommaren, även om det regnar och blåser ibland. Resultatet av deras och de sommarjobban-

Första gruppen. Från vänster: Luna Reyes, Oscar Said, Valter Danielsbacka och Elias Jadebrid. Foto: Wilhelm Schwarz.

ÖNADE

de ungdomarna märks tydligt. Det andas omvårdnad.

Att få glada tillrop och tack från de boende är uppmuntrande. På frågan om de kan tänka sig att fortsätta nästa sommar som arbetsledare svarar både Stella och Wilhelm att de är inriktade på det. Det märks att de trivs.

INGA SANDBERG

Andra gruppen. Från vänster; Ellen Polverini, Chris Holm, Aurora Wireen Lindman och Sally Jönsson. Foto: Wilhelm Schwarz.

Kevin trivs med jobbet i hemtjänsten

Kevin Nokrach har jobbat inom hemtjänsten i Masthugget i snart två år.

– Jag trivs jättebra. Det är brukarna som gör det, säger hon. De är jättefina. Allihop. Många är ensamma, men de blir alltid så glada när man kommer till dem.

En vanlig dag går hon till elva brukare i vårt område. De behöver hjälp med allt från vardagsbestyr till omvårdnad och mediciner.

– På kvällen kan det vara upp till 23 besök för då är vi färre i personalen, berättar hon. Det är stressigt. Det värsta med jobbet är schemat.

Duktiga vikarier

– Inför sommaren är det stressigt också, berättar hon, när man inte vet om det kommer finnas tillräckligt med personal. Men i år har det gått bra. Vi har jättemånga duktiga vikarier. Det är många killar i år. Många studerar till lärare, några till socionom och någon ska bli sjuksköterska.

Olika varje dag

Kevin går till olika personer varje dag, något vissa kollegor tycker är jobbigt. Kevin tycker att det är bra.

– Jag uppskattar variationen. Det bli

”Många är ensamma och kommer inte ut”

lätt att man går på autopilot annars, säger hon.

– Sedan är det vissa arbetsuppgifter som är lite tyngre. De bör man kanske inte utföra varje dag, fortsätter hon.

Många är ensamma

– Många av de äldre är väldigt ensamma. Det är i princip bara hemtjänstpersonalen de träffar. De var extra ensamma nu under covid-pandemin, såklart, säger hon. Då kom ingen och hälsade på dem och många kunde inte ta sig någonstans.

– Det jag tycker är dumt med det här området är trappstegen inne i portarna. Det är jättejobbigt för många med till exempel rullator och det gör att vissa faktiskt inte kan gå ut när de vill.

– Upp på Klostergången går inte hissen ända upp till våningsplanen heller, utan stannar mellan våningarna, berättar hon. Många som bor där blir som inlåsta i sina lägenheter. De enda gångerna de kommer ut är när de ska till sjukhuset, säger hon.

Trivs i Masthugget

– Jag trivs i Masthugget, det är fint här. Det är grönt och så. Jag hade aldrig varit

här förut och visste knappt att det fanns. Backarna gör mig inget, vi har ju nycklar till alla hörningångar så vi kan ta hissarna. Annars hade det varit jobbigt. Det är värre i gamla Masthugget. Där finns det sällan några hissar, säger hon.

Själv bor hon i Tynnered.

– Jag vill fortsätta jobba inom hemtjänsten, säger hon. Jag har inga barn heller så jag klarar mig på lönen. Om jag hade haft familj och barn hade jag nog tänkt annorlunda. Då hade den inte räckt. Det är brukarna som gör att jag vill fortsätta.

Efterlyser yrkesstolthet

– Jag skulle vilja att mina kollegor kände en större yrkesstolthet. Jag hör många som säger ”men jag är bara undersköterska” eller ”jag är ju bara vårdbiträde” och liknande, och det är synd. Det kan vara människor som jobbat i trettio år och är jätteduktiga. De kan jättemycket men det speglar väl samhällets syn, säger hon.

Sin egen stolthet kan hon ha fått från sin stora varma och positiva familj, tror hon. Hennes far var diplomat och hennes farfar byhövding i Uganda.

– Jag tror att det kan leda till att man blir bitter om man inte känner yrkesstolthet. Jag önskar att mina kollegor var stoltare. Vi gör ett jättebra jobb.

TEXT OCH FOTO: EMMA LINDERUM

Göteborg satsar på en grönare stad

Vilda växter visar sin kraft

Göteborgs stad har publicerat sin grönplan i år, som syftar till att visa hur Göteborg kan stärkas med gröna kvaliteter och stadens grönstruktur, såsom träd, parker och naturområden, stråken nära vatten och grönskan på gator, torg och i bostadsområden.

Några av strategierna i den är att:

- Värna och utveckla en robust grönstruktur i den hårdgjorda staden.
- Skapa ett varierat innehåll i parker och naturområden.
- Utveckla grönstrukturen genom skötsel.

Sedumtak och nyttobuskar

Vår förening har satsat på gröna strategier långt innan denna plan. Vi har sedumtak och planterade nyttobuskar och träd (vinbär, körsbär, äpplen mm), och till och med lite parkliknande partier där rådjur och annat vilt kan vila. Vi saknar inte grönskan, men kan eventuellt få det ännu grönare.

Också park- och naturförvaltningen har på den egna marken i stråket på Masthuggsliden i vårt område börjat ändra skötseln och tycks klippa gräset lite högre, kanske lite mer sällan. Andra bostadsbolag, som Poseidon Bostads AB, publicerar ”ogräsmanualer” som visar på nyttan med vilda växter. Miljötänk och naturvård är på modet.

Ogräs är inte bara gräs

Naturens kraft finns till exempel under våra fötter, rötter som ihärdigt lyfter markbeläggningen, och späda blommor som ihärdigt växer upp genom asfalten. Växter är vilda till sin natur, även de tuktrade förvildas så fort de lämnas i fred.

På våra gårdar har vi maskros, harkål, nejlikrot, löktrav, älgört, harsyra och flera andra vilda växter. Många av dessa är ätliga, kan som späda användas till sallader eller prepareras i någon form som kryddörter.

Jämfört med vissa sköra plantor som människan har tuktat fram i miljöer som

inte är deras naturliga, av evolutionen tilldelade, äger vilda växter en väldig och ostoppbar växtkraft.

Grönare asfalt

Det är bra att de växer även om den kan inte användas till mat, för grönska i urbana miljöer håller mer modererade temperaturer. Träd och växter ger oss syre och så vidare. Med ändrade klimatförhållanden och uppvärmning är vikten av mera grönt, även i den annars grönklädda Norden, stor.

Ogräs kanske kan få växa och göra asfalten grönare. Ogräs är vackra när man sätter på sig de speciella naturglasögonen, något som till exempel författaren Nina Burton med flera rekommenderar.

TEXT OCH BILD: SANJA PETER

Göteborgs stads grönplan hittar du på stadens hemsida, där den kan laddas ner som pdf. <https://goteborg.se>

Svärmen på Styr & ställ-cykeln, 9 juni 2022, Östra Hamngatan. Foto: Sanja Peter.

I somras vandrade vilt in på våra gårdar. Bilder på rådjur och en räv kom upp i Facebookgruppen Nya Masthugget och redaktionen lyckades få tag i foton på rådjuret.

VILDA DJUR TRIVS I M

DET ÄR GANSKA OVANLIGT att få komma nära en vilt levande varelse. Det är särskilt ovanligt i vårt bostadsområde trots att Slottsskogen är nära. Nina Burton skriver i sin utmärkta bok *Livets tunna väggar* om hur djur söker sig till urbana miljöer eftersom där finns matrester och näring, som har blivit svårt att hitta i den utarmade naturen som omger städerna.

Söker nya revir

Att detta rådjur och en räv hamnade mitt bland de stora husen och betongen beror nog på att Slottsskogens rådjurs- och rävfamiljer har blivit för stora, och att ungdjuren därför får söka nya revir.

De vilda djuren får passera många hus i övre Masthugget och den trafikerade

Fjällgatan för att komma hit, men i vårt område kommer belöningen i form av trädgårdsväxter som kan vara smaskens.

Ensamvargar

Rådjuren är "ensamvargar". En hona, get eller rå, lever tillsammans med sina ungar, kid eller killingar, de första åren i ett ganska begränsat område. När råbocken blir två år gammal får den under sju av årets månader bygga upp och försvara sitt revir mot andra råbockar. Under resten av året lever bocken ett mycket lugnare liv.

Parningen sker i juli–augusti, men själva fosterutvecklingen tar fart först i början av nästa år så att ungarna föds i maj–juni. Sammanlagt tar det tio månader innan ett rådjurskid föds.

Gillar späda kvistar

Rådjur äter bärris, ljung, kvistar från barr- och lövträd. Om de får välja så föredrar de sälg, vide, björk, asp, ask, rönn, brakved och olvon. De föredrar späda kvistar och rotar i marken efter skott. Men enligt Fri-luftsfrämjandet är favoritgodiset svamp.

Rådjuret har inget eget bo, och på dagen ligger det ofta stilla i en daglega där det känner sig tryggt. De kommer fram i skymning och gryning för att leta mat.

Myror är överlevare

Det vilda livet i våra kvarter är inte bara rådjur, harar, igelkottar och en massa mer eller mindre vanliga eller ovanliga fågelarter. Insekter är också vilda, fast i mindre skala.

Myrororna till exempel är duktiga över-

Rådjur genom fönstret på Skepparegården 22. Foto Anders Lundvang.

ASTHUGGET

levare i många miljöer. Evolutionen har rustat arten med stark reproduktionskraft. En myrdrottning sparar miljoner spermier för att kunna bygga upp nya och åter nya samhällen. Myrsamhället är ett beundransvärt matriarkat. Myror kan enligt Burton kallas ”jordens äldste, frikostigaste och mest hängivna varelser.” (Burton, 2020, s. 119).

Viktiga pollinerare

Insekter är det vilda liv som omger oss överallt och som är viktigt för den biologiska mångfalden. Särskilt de flygande, av vilka bin, getingar och humlor är extra bra pollinerare. Utan pollinering ger växterna ingen frukt. Men bin och humlor antas ha minskat med 75 procent i Europa och hela 90 procent i USA.

I ett försök att hjälpa bin ställs bikupor på hustak i centrala delar av europeiska städer. Bikupor ska finnas på katedralen Notre Dame. Även i Göteborg har fastighetsägare eller hyresgäster satt upp bikupor på några tak i centrala staden.

Bisvärm på hyrcykel

Det finns aktiva biodlarföreningar som gör akututryckningar via en så kallad svärmtelefon. I juni till exempel upptäcktes en bisvärm på en Styr & ställ-cykel mitt på Östra Hamngatan, och på mindre än en timme togs svärmen om hand. Lite senare på natten kom en annan biodlare och tog hand om även de kvarblivna husvilla bina.

I Facebookgruppen *Vad händer i Göteborg?* aktiverade denna händelse en lång rad typiska Göteborgsvitsar:

- De visar vem som styr & ställer här i samhället
- De sitter nog bara där och är grymt jäkla Bittra men snart sticker dom vidare.
- Kanske en bisak, men att ge ting så här mycket uppmärksamhet verkar lite extremt. Ps. Är inte så här öppet svärmeri lite påfluget?
- Tur dom ändå hittade en bicycle.

Ett mer göteborgskt kommentarsfält får man leta efter.

Tillbaka till vår egen ”Bambi”, en vild men stillsam varelse. Den har förhoppningsvis överlevt och hittat ett revir i den lite vildare naturen... och vi får minnas och hoppas att fler djur och mer grönt hittar till oss och trivs på gårdarna.

SANJA PETER

Samtliga på resan utom Ann-Marie Rutgersson, från höger till vänster - lodräta rader:
Ann-Margret Brodin, Laila Winberg, Margita Schwarz, Solveig Nordlund, Lovisa Bellman, Camilla Krogsgaard, Birgitta Edgren,
Helene Borg, Urszula Szaron, Gill Flodstrand, Eva Nygren, Gunilla Larnö, Oscar Hilmersson, Harriet Ström, Christina Andersson,
Eva Johansson och Inga Sandberg.

ALASKA, BLOMSHOLM, VITLYCKE

Gårdsombudsresa med stenar i fokus

Vädret visade sig från sin bästa sida när årets gårdsombudsresa gick till norra Bohuslän lördagen den 4 juni 2022. Alla utom två av de tjugo anmälda deltagarna kom till påstigningsplatsen vid Fjällgatan. Beklagligt att få förhinder i sista sekund.

Bussen från Rolfs Flyg & Buss anlände på utsatt tid med Thomas Schön vid raten. Med på bussen var också vår guide under hela resan, Lena Bengtsson, expert på Bohuslän. När alla klivit på bussen rullade den iväg klockan halvåtta. För att underlätta för restaurangen där vi skulle

äta lunch delades menyn ut i bussen. Att räkna hur många som vill ha fisk respektive kött fick göras om flera gånger eftersom slutresultatet inte stämde med antalet resenärer, men till slut blev det rätt och vår guide kunde meddela restaurangen.

Märkliga byggnadsverk

Efter ett par timmars åkande anlände vi till Norra hamnen i Strömstad där kaptenen på M/S Sara förde oss över till Alaska på Nord-Långö utanför Strömstad. Under den tjugo minuter långa båt färden blev vi serverade förmiddagsfika.

När vi klev iland samlades alla vid pa-

viljongen där kaptenen, tillika Hilma-expert, berättade om tillkomsten av sten- och blomsterträdgården Alaska. Här finns märkliga byggnadsverk av sten att beskåda. Konstnären, ingenjören, byggmästaren och allt i allo var Hilma Svedahl, född Wounsch.

Utvandrade till Amerika

Denna märkliga kvinna föddes 1870 i en fiskarfamilj på Syd-Hällsö utanför Strömstad och växte upp där. I slutet av 1800-talet utvandrade hon, som så många andra, till Amerika. De första fyra åren "over there" tillbringade hon som hembiträde

Långbänken i Vitlycke. Vår guide Lena berättar för oss om hällristningarna.

Skeppsättningen i Blomsholm med 49 stenar som är en till fyra meter höga.

Lovisa har just tagit sig ett dopp.

Solveig, Harriet och Margita tar en kort paus på Alaska.

hos en familj i New York.

Ryktena om att guld fanns västerut lockade henne att ta sig dit. Hennes liv i guldgrävarkretsar i Kalifornien blev rikt på äventyr och strapatser, men inte på guld.

Det var inte förrän hon tagit sig ända upp till norra Alaska som det vände. Där träffade hon en norsk guldgrävare som hon gifte sig med.

Återvändande efter 30 år

Efter cirka 30 år i Amerika återvände hon med maken till Sverige i slutet av 1920-talet. Hon hade ärvt en bit mark på Nord-

Långö som hon ville förvalta. Maken trivdes inte på denna karga ö och återvände till Amerika.

Inspirerad av villaträdgårdarna i Kalifornien satte hon igång att skapa sitt eget paradiset som hon kom att kalla Alaska. Med fantasifulle byggnationer gjorda av stenar, snäckor och cement åstadkom hon, med hjälp av inhyrda murare och stenhuggare, terrasser, tempel, torn, paviljonger, trappor, broar, räcken, murar, dammar, sittplatser och blomkrukor.

Samtidigt anlade hon blomsterträdgård som på vissa ställen hade ett finurligt bevattningssystem.

"Don't worry"

I mitten av 1930-talet stod Vårdshuset Golden Inn klart och blev ett mycket populärt utflyktsmål. Tyvärr brann det ner 1962 och har inte återuppbyggts. Efter att Hilma gått bort 1965, 94 år gammal, började anläggningen förfalla.

Genom stora insatser av Arbetsförmedlingen i början av 1990-talet restaurerades mycket av Hilmas livsverk och den unika miljön vi ser i dag återskapades. Det hade nog Hilma gillat. Hennes livsdevis var "Don't worry", vilket finns ingravat på hennes gravsten på Skee kyrkogård.

▷▷

Lena, vår guide, Eva Nygren och Gunilla Larnö vid Golden Gate.

Stensträdgården Alaska.

Samlade på paviljongen lyssnar vi på berättelsen om Hilma Svedahl.

Tidigt dopp

När vi lyssnat färdigt om Hilmas livsöde vandrade vi omkring på stigarna och tittade närmare på de olika byggnadsverken. På väg till en av flera badplatser på ön gick vi under Golden Gate-bron från 1935. Hilma var alltså lite före med sin bro än den riktiga i San Francisco.

Att ta sig ett dopp i början av juni trodde inte många på, men en av oss gjorde det i alla fall och tyckte det var härligt.

Stor skeppssättning

Nästa anhalt på resan var Blomsholm, knappt en mil norr om Strömstad. Där finns Bohusläns största domarring och en av Sveriges största skeppssättningar från järnåldern. Flera högar och gravfält finns också i området.

Säteriet på Blomsholm grundades tidigt på 1600-talet av den tyske adelsmannen Anders Blume. Knappt 100 år senare fungerade säteriet som fältsjukhus dit sårade soldater ur Karl XII:s armé fördes. De som inte överlevde lär ha begravts i utkanten av skeppssättningen.

Svin och spannmål

I dag är Blomsholm Bohusläns största gård med driften inriktad på svin- och spannmålsproduktion. Gården ägs och brukas av fastighetsbolaget GLG. Alla byggnader är nyrenoverade till hög standard.

Vi hade kunnat vandra omkring på säteriets ägor länge till, men det började närma sig lunchdags så det var lika bra att ge sig iväg till Mjölkeröds Golfklubb

i närheten av Tanumshede. Där blev vi serverade den rätt vi tidigare bestämt oss för. Några valde kolja med rostad mandel och chablissås och dillslungad potatis, andra grekiska färsbiffar med tzatziki, soltorkade tomater, fetaost och timjanrostad potatis.

Ristningar som världsarv

En och en halv timme senare fortsatte vi mätta och belättna till Vitlycke museum och hållristningar. På området, som är upptaget på Unescos världsarvslista, finns över 600 ristningsplatser med flera tusen bilder. Det skulle ta flera dagar att utforska, men vi nöjde oss med att följa vår guide Lena de 200 metrarna till Vitlyckehällen. Där satte vi oss på långbänken och lyssnade när Lena berättade om ett urval av bilderna på hällen.

När det var klart valde några att utforska ytterligare några hållar som fanns längs stigen medan andra gick till museet, köpte glass och njöt i solskenet eller gick till bronsåldersbyn bortom museet. Intressant att se hur folk kunde bo på den tiden.

Denna sista anhalt på resan avslutades vid 17-tiden då vår chaufför Thomas styrde bussen mot Göteborg dit vi anlände kvart i sju. En heldag med fantastiskt väder, massor av intryck och lärdom samt trevlig samvaro var till ända.

TEXT OCH FOTO: INGA SANDBERG

Nya utsikter från Nya Masthugget

De flesta boende kommer inom ett par år få en kraftig förändrad utsikt mot älven. Därför vill vi gärna dokumentera dagens utsikter. I nr 2/2022, visades tre fina utsikter, och i kommande nummer kommer fler fina foton. Så skicka in en bild av utsikten från din lägenhet. Mejla till: bjornhanna88@gmail.com. Stort tack till er som bidrog den här gången!

Björn Ohlsson, redaktör

Utsikt från Mattssonsliden 10, våning 4. Foto: Lih-Lin Öberg

Utsikt från Mattssonsliden 14, våning 4. Foto: Anneli Lundmark

”Det blev ett väldigt lyckat utfall”

KJELL FICK NED AVGÄLDEN

från 10,8 till 3,2 miljoner

2005 var det dags att förnya avtalet med kommunen om tomträttsavgälden för de kommande 20 åren. Utgångsbudet var en höjning från knappt 2 miljoner till 10,8 miljoner kronor per år. Hösten 2009 fastställdes avgälden (hyran) till drygt 3,2 miljoner.

– Det har varit jätteviktigt för föreningens ekonomi. Jämfört med utgångsbudet har föreningen sparat 148 miljoner kronor, säger Kjell Johansson, som slutade som förvaltningschef för Brf Masthugget i december 2021 efter 21 år.

I Masthuggsnytt nr 1/2004 skriver Kjell i sin ”spalt” om tomträttsavgälden för första gången. Han avslutar texten med: ”Resultatet av våra förhandlingar kan vi troligtvis se först under hösten 2004”.

Knappast anade han då att det skulle ta hela fem år innan avtalet var i hamn. Och kanske trodde han inte heller att avtalet skulle bli så bra som det blev.

Opinionsbildning

För att nå det slutliga resultatet krävdes mycket arbete av Kjell och förvaltningen. I samarbete med Sveriges Bostadsrättscentrum (SBC), HSB, Riksbyggen och Villaägarna bedrev Brf Masthugget opinionsbildning, som fick politikerna att ändra beräkningsmodellen. Kjell lyckades också få ned taxeringsvärdet på föreningens mark, vilket hade stor betydelse för avgälden.

Föreningen stämdes

Nu hade kommunens yrkande för avgäld sänkts till 4,7 miljoner kronor per år, men även det tyckte Kjell och Brf Masthuggets styrelse var för mycket. Eftersom föreningen inte ville skriva på detta avtal stämde kommunen föreningen och saken togs upp i Göteborgs tingsrätt i maj 2007. Resultatet blev en liten sänkning till knappt 4,5 miljoner. Både kommunen

och Brf Masthugget överklagade domen till hovrätten.

Föreningen fick rätt

I november 2008 fastställde hovrätten den nya tomträttsavgälden till 3,225 miljoner kronor, i enlighet med föreningens yrkande. Förvaltningens idoga arbete hade gett resultat.

Men kommunen gav sig inte utan begärde prövningstillstånd i Högsta domstolen. På hösten 2009 kom beskedet att HD inte beviljade prövning av målet och därmed kunde Kjell och styrelsen äntligen avsluta ärendet.

– Det var ett väldigt lyckat utfall och det är jag väldigt nöjd med, säger Kjell.

Frågan aktuell igen

Nu är ju frågan om tomträttsavgälden aktuell igen i och med att avtalet, som tecknades 2009 och som gällde från 2005, går ut 2025. Återigen riskerar vi en kraftig höjning.

– Därför har vi under de senaste åren skjutit upp icke nödvändiga projekt och styrelsen har tagit beslut om årliga avgiftshöjningar på 3 procent. Vi har jobbat för att vi inte ska ha en kraftig stegring under ett år, utan ha en jämn utveckling av avgiftsnivån, säger Kjell.

Nu är det upp till nye förvaltningschefen Christer Jacobsson och nuvarande styrelse att försöka få ned kommunens höga krav. Både Christer och Kjell ser positivt på möjligheten att få ner den nya avgälden till en rimlig nivå.

Kunde ha friköpt tomten

– För min del har det varit 21 väldigt händelserika år som förvaltningschef och det finns mycket av det som vi åstadkommit som jag är nöjd med. Det enda jag ångrar är att vi inte friköpte tomten 2008 genom att försöka övertyga medlemmarna om det. Men det är lätt att vara efterklok, säger Kjell.

Bästa bostadsområdet

För mer än tio år sedan lanserade Brf Masthuggets styrelse en vision om att Brf Masthugget skulle vara ett av Göteborgs bästa bostadsområden. Själv undrade jag som medlem hur det skulle gå till, vilka stora dyra satsningar som skulle krävas för att nå detta mål.

Tack vare en god ekonomi har föreningen kunnat genomföra en hel del förbättringar under åren, som fasadrenoveringen, och har upprätthållit en god skötsel av området. Och eftersom förutsättningarna är så goda hos oss har det inte varit så svårt att uppnå målet.

Här finns jättekvalitéer

För Kjell finns det ingen tvekan om att Brf Masthugget är ett av Göteborgs bästa bostadsområden.

– Det finns jättekvalitéer här. Hur många områden i centrala Göteborg har så mycket gröna ytor och gröna gårdar som vi har?

– Området är byggt på ett väldigt bra sätt med öppenhet i stället för slutna kvartersbebyggelse, med fantastiska utsikter och lägenheter med väldigt bra planlösningar som ofta är bättre än i dagens nybyggen. Vi har underjordiska varmgarage och så närheten till city, Slottsskogen, skolor, förskolor och idrottshallar.

– Även om våra hus är 50 år gamla står de sig väl mot dagens nyproduktion, säger Kjell, som har haft ett väldigt stort engagemang i vår förening och i vårt bostadsområde under sina 21 år som förvaltningschef, och som har många trevliga och roliga minnen att se tillbaka på nu som pensionär.

TEXT: BJÖRN OHLSSON

FOTO: EMMA LINDERUM

Detta var den tredje och sista artikeln där förre förvaltningschefen Kjell Johansson berättar om sin tid i Brf Masthugget. De andra delarna, i nr 4/2021 och 1/2022, finns att läsa på hemsidan, www.brfmasthugget.se

Förvaltningen informerar

Foto: Anette Norén

Vandrarhemmet på Masthuggsterrassen köps ut

Vi kan meddela att vi kommit överens med ägarna av Mastens Vandrarhem & Minihotell AB om ett utköp av deras hyreskontrakt i enlighet med en motion vid stämman våren 2022. Det innebär att Brf Masthugget tar över lokalen från och med 1 november och kan planera för exempelvis nya lägenheter, som kan bli klara under 2023 och säljas. Vi fortsätter även arbetet med att stärka upp skalskyddet runt framförallt Andra Långgatan och Masthuggsterrassen, vilket vi hoppas skall ge ett tryggare boende.

Kv Klåverstenen, Sverigehuset

Sprängningen och utkörningen av sprängsten har dragit ut på tiden och planeras pågå till månadsskiftet oktober/november, vilket medför fortsatt transport via Mattssonliden. Vi förstår de hushåll som bor nära, att de störs både av själva sprängningarna men också ljud från maskiner, som lättare letar sig in i lägenheterna under sommaren när man har behov av att ha fönster öppna i värmen.

Från och med november kommer färre materialtransporter ske via Mattssonsliden, när entreprenören kan använda Kjellmansgatan för intransport av material. Mattssonsliden kommer användas till att transportera in betongbottenplattor fram till och med mars 2023.

Övriga transporter på Mattssonsliden kommer att ske med mindre material- och avfallstransporter fram till sommaren 2024 när husen skall stå färdiga

för inflyttning.

Nytt kök i Masthuggets hus

Det stora köket som används flitigt vid utyrning av Stora salen i Masthuggets hus har börjat bli omodernt. Samtidigt har det varit en fuktskada i ett skåp och bakomliggande vägg, vilket medför att dessa delar behöver rivras. Vi kommer från och med 19 september och preliminärt fram till 7 oktober, att stänga köket för ombyggnad. Sen kommer alla som hyr lokalen kunna njuta av ett modernt kök med bland annat två nya flyttbara köksöar på hjul, vilket underlättar arbetet i köket vid större tillställningar. Alla vitvaror kommer samtidigt att bytas ut.

Elpriser

Ingen kan ha undgått att elpriserna har stigit mycket kraftigt den senaste tiden och prognosen är att det kan bli ännu dyrare till vintern. Lyckligtvis har Brf Masthugget fortfarande till stora delar bundet elavtal. När detta skrivs är priset dagtid cirka 4–7 kr/kWh, vilket om det håller i sig självklart påverkar föreningens ekonomi. Vi har lyckats minska förbrukningen med cirka fyra procent genom att byta ut ljuskällor och när vi nu under hösten byter ut utrustningen i tvättstugorna räknar vi med att spara ytterligare cirka 3–4 procent.

Frågan om solceller har varit aktuell under flera år och togs senast upp på årsstämman som en motion. Styrelsen och förvaltningen påskyndar nu arbetet med att ta fram en strategi för att eventuellt montera solceller och göra andra investeringar för att långsiktigt klara högre elpriser.

Nya maskiner i tvättstugorna

En stor upphandling av ny utrustning i tvättstugorna har skett där alla de tre stora varumärkena lämnande in offert: Podab, Electrolux Professional och Miele. Svesjö Kyl & Frys vann upphandlingen med produkter från Miele. De maskiner som byts ut är äldre maskiner från 2007 och tidigare, som förbrukar mycket el och vatten.

De flesta tvättmaskinerna är redan utbytta och under hösten kommer de flesta torktumlarna att bytas ut. De nuvarande

stora torktumlarna drar mycket energi, vilket medför att en torkning med elpriser runt 5 kr/kWh kostar cirka 25 kr/gång. De nya maskinerna är mindre och har en värmepump inbyggd för att sänka elförbrukningen med cirka 60 procent. Det kan upplevas som en stor försämring, att det blir längre torktid samt att stora täcken inte lika lätt får plats. Vet man att man har större saker som behöver tvättas finns det en matttvättstuga på baksidan av Skepparegången 24, med en större tvättmaskin och torktumlare. Vi kommer att utöka tvätttiderna i matttvättstugan om det skulle behövas.

Synskadades Riksförbund Göteborg har flyttat in

Vi välkomnar Synskadades Riksförbund Göteborg, som flyttade in den 1 september i två tomma lokaler på Masthuggsterrassen 4. Lokalerna är på 79 respektive 166 kvadratmeter. Den stora lokalen kommer att användas som kansli och den lite mindre lokalen kommer framför allt att användas för utbildning.

Brf Masthugget har fräschat upp alla yt-skikt samt anpassat lokalerna med bland annat en ny mörk matta i kanslidelen och kontrastmarkeringar på konferensrummets glas. Allt för att underlätta för de som har en synnedsättning.

Christer Jacobsson
FÖRVALTNINGSCHEF

En envis stockros som tappert återkommer vid en bänk mellan två av gårdarna på Skepparegången. Foto: Inga Sandberg

Masthuggets hus

Klingers plats, tel 031-85 03 00

Nya Masthuggets Kulturförening

ordförande Dan Ottermalm 031-24 00 49
mobil 0708-12 21 18 dan.ottermalm@
dano.se

- Kafé blir det den första måndagen i varje månad kl 11–13 i Lilla salen i Masthuggets hus.
- Kulturaften kallas de månatliga träffarna när puben är öppen från kl 19.00.

Kolla Kulturföreningens affischer i portarna.

Alla boende dvs även hyresgäster, studenter och besökare till dessa är välkomna.

Teaterterrassen

Masthuggsterrassen 3

1) **Masthuggsteatern**

tel 031-12 12 31/51
www.masthuggsteatern.se
mail@masthuggsteatern.se

- Lör 29 okt kl 12. Kråkan – familjeföreställning för barn 4–7 år. Kl 13.30 Fårgudar – dansteater för alla som nån gång känt sig fel, för barn 6–10 år.
- Lör 5 nov kl 12. Kråkan. Kl 13.30 Fårgudar.
- Lör 3 dec kl 17. Spökutdrivning för nybörjare - en interaktiv rysarfars för barn 10–12 år.
- Lör 10 dec kl 17. Spökutdrivning för nybörjare.
- Ons 14 dec kl 19. Spökutdrivning.
- Tors 15 dec kl 19. Spökutdrivning.

2) **Cinnober teater**

tel (0)707-918898
lowenborg@cinnoberteater.com
epost: info@cinnoberteater.com,
Tel biljettbokning: 031-128898

3) **Teater Skogen**

tel 031- 40 98 62 www.skogen.pm
info@skogen.pm

Skogen är en konstnärsdriven plattform för produktion av scenkonst. Föreställningar, workshops, seminarier, gästspel, filmvisningar och samtal skapar en iscensatt situation med många ingångar. Utöver detta program träffas löpande ett antal studiegrupper genom Skogens skola - öppna för alla och gratis att delta i.

Författarcentrum Väst

Fjällgatan 29, www.forfattarcentrum.se/
vast

- Tis 25 okt kl 18. Samtal om litterär kvalitet med Malin Lindroth och Horace Engdahl. Författarcentrum.
 - Tors 27 okt Svenska Pen 100 år boksläpp, Göteborgs Litteraturhus. Gäst: Ola Larsson m. fl.
- Forum för poesi och prosa, Musikens Hus, Djurgårdsgatan:
- Ons 9 nov kl 19. Karolina Ramqvist, Sara Gordan, Aya Kanbar, Erik Andersson.
 - Ons 7 dec kl 19. Lena Andersson, Dag Solstad och Jenny Tunedal.

Kulturhuset Oceanen

Kulturhuset Oceanen
Stigbergstorget i Majorna tel 14 71 00
www.oceanen.com

- Fre 30 sep. Beverly Kills.
- Lör 15 okt. Clandestino festival med Gyedu-Blay Ambolley.
- Tis 8 nov. Clandestino festival med Wau wau collectif.

Masthuggs och
Oscar Fredriks Församling

carljohans.kommunikation@svenskakyrkan.se, www.svenskakyrkan.se/masthugg
tel. 031-731 92 00, www.svenskakyrkan.se/oscarfredrik tel. 031-731 92 50

Församlingshemmet Repslagargården
Repslagargatan 5, tel 731 92 30

Församlingshemmet Oscar Fredrik,
Oscar Fredriks kyrkogata 1

Masthuggskyrkan är öppen måndag–fredag kl 9–16. Lördag, söndag och helgdagar kl 11–15.

- Gudstjänster Söndagar kl 11.00.
- Pilgrimskvällar tisdagar.
- Utställning. Vi är alla Pinocchio. Färgstarka, leffulla och angelägna tavlor. 17 sep – 20 nov

Samtalsstöd. Behöver du prata med någon? Alla som vill är välkomna att höra av sig till oss för samtal. Vi har inga krav på tro, medlemskap eller vem du är och definierar dig som. Samtalen kostar dig ingenting. Vi har samtalsgrupper, enskilda samtal och familje-/parterapi. Tel. 031-731 92 38.

Ekonomiskt stöd. Räcker inte pengarna till vinterkläder till barnen eller utflykter? Kontakta oss för möjligheten att söka fonder. Drop-in för frågor tisdagar kl 9.30–11 i Oscar Fredriks församlingshem, eller ring 031-731

Våra verksamheter och konserter har fri entré, ev mat till självkostnadspris.

- Konsert lör 22 okt kl 22.
- Lör 29 okt kl 18. Popkören med band.
- Sön 20 nov orgelkonsert.

Oscar Fredriks kyrka

Gudstjänst söndagar kl 17.

- Pipor till kaffet, 30 minuter orgelmusik. Matig baguette och kaffe/te för en liten peng. Fred 30 sep kl 12, även 28 okt, 25 nov.
- Konsert lör 15 okt kl 17, filmmusik med stor orkester och barnkör.
- Kulturnatta med musik lör 28 okt kl 18.
- Mozarts Requiem lör 5 nov kl 17.
- Sjung in Advent sön 27 nov kl 15, 17 och 19.
- Lucia- och julkonsert för familjer fre 16 dec och lör 17 dec kl 15.30.
- Samma dagar kl 18.00 och kl 20.15. Biljetter till kvällskonsert på ticketmaster.se

Frivilligcentralen Oscar, Kultur- och allaktivitetshuset

tel 12 35 35, OBS ny adress Sjömanskyrkan, Stigbergstorget, www.frivilligcentralenoscar.se.

Många grupper och aktiviteter för vuxna, som drivs av deltagarna. Dag, kväll och helg.

Här kan du lära dig något nytt eller hjälpa till i en kreativ miljö och gemenskap. Möjlighet att bredda ditt kontaktnät och vara med på dina villkor, när du vill.

Oscar bedriver ett brett folkhälsoarbete som utgår från deltagarnas engagemang. Du medverkar till att skapa glädje, gemenskap och trygghet. Här kan du på egna villkor hitta meningsfull sysselsättning, samhörighet och sammanhang. Ett kreativt och samtidigt kravlöst ställe med t ex konst, yoga, avslappning, stickning, promenader och samtalsgrupper..

